

Vlaams
Parlement

stuk **2424** (2013-2014) – Nr. 4
ingediend op 7 april 2014 (2013-2014)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de heer Dirk Peeters

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Bart Martens.

Vaste leden:

de heren Robrecht Bothuyne, Lode Ceyskens, de dames Tinne Rombouts, Valerie Taeldeman;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de dames Gwenny De Vroe, Mercedes Van Volcem;
de heren Bart Martens, Jurgen Vanlerberghe;
mevrouw Tine Eerlingen, de heer Wilfried Vandaele;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Hermes Sanctorum.

Plaatsvervangers:

de dames Karin Brouwers, Veerle Heeren, de heren Johan Sauwens, Jan Verfaillie;
mevrouw Katleen Martens, de heren Wim Van Dijck, Wim Wienen;
de heren Karlos Callens, Dirk Van Mechelen;
de heer Steve D'Hulster, mevrouw Michèle Hostekint;
de heren Piet De Bruyn, Marius Meremans;
de heer Boudewijn Bouckaert;
de heer Dirk Peeters.

Stukken in het dossier:

- 2424** (2013-2014) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendementen
– Nr. 3: Verslag over hoorzitting

INHOUD

1. Toelichting	4
1.1. Krachtlijnen	4
1.2. Uitvoering en opvolging	4
1.3. Geïntegreerd beheer van de natuur	5
1.4. Toegankelijkheid.....	5
1.5. Natuurbeheerplan.....	5
1.6. Reservaten	6
1.7. Financiering	6
1.8. Overgangsbepalingen.....	7
1.9. Instandhouding	7
1.10. Natura 2000-programma	7
1.11. Managementplan Natura 2000	8
1.12. Witboek.....	8
2. Algemene bespreking	8
3. Artikelsgewijze bespreking	11
4. Eindstemming	14
Gebruikte afkortingen	15

Bijlage: zie [dossierpagina](http://www.vlaamsparlement.be) op www.vlaamsparlement.be

Op 25 februari, 18 maart en 2 april 2014 behandelde de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed het ontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos.

Op 18 maart 2014 hield de commissie een hoorzitting over het ontwerp van decreet met vertegenwoordigers van het Agentschap voor Natuur en Bos, Natuurpunt, Boerenbond en Landelijk Vlaanderen. Daarover wordt verslag uitgebracht in *Parl. St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2424/3.

De presentatie die werd getoond bij de toelichting door de minister is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit stuk op www.vlaamsparlement.be.

1. Toelichting

Mevrouw *Joke Schauvliege*, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, somt de doelstellingen van het ontwerp van decreet op: een geïntegreerd en efficiënter beheer van de natuur tot stand brengen, meer effect halen uit de beschikbare middelen en meer natuur realiseren, en de samenwerking tussen de beheerders onderling en met het Agentschap voor Natuur en Bos verbeteren. Ook vereenvoudiging en meer dynamiek behoren tot de doelstellingen: vandaar één type beheerplan, dat toegankelijk is voor iedereen. Vrijwilligheid is het uitgangspunt, maar indien nodig zijn in specifieke gevallen verplichtingen mogelijk. Tot slot bevat het ontwerp van decreet de nodige stimulansen en regelt het een vlotte opvolging van de realisaties.

1.1. Krachtlijnen

Als eerste krachtlijn vermeldt de minister de vereenvoudiging tot één type beheerplan en één statuut voor natuurterreinen. Privé- en openbare eigenaars krijgen dezelfde stimulansen in het kader van de realisatie van instandhoudingsdoelstellingen. In de plaats van natuurrichtplannen komen de veel flexibeler managementplannen, zowel binnen als buiten de speciale beschermingszones. Managementplannen zijn vrijwillig waar mogelijk, verplicht waar nodig. Europa aanvaardt in dat verband het principe van zoekzones waarin vooruitgang vereist is.

Ten tweede beoogt het ontwerp van decreet een stimulerend beleid, waarin de financiële ondersteuning analoog loopt met het ambitieniveau, zodat gelijke inspanningen gelijk worden vergoed, ongeacht het statuut van de uitvoerder.

Ten derde wijst de minister op de planmatige en programmatische aanpak van de IHD. Ze vermeldt de taakstelling 2020, beheer en milieu, en de verankering van het overleg.

Vierde krachtlijn is vereenvoudiging, met de integratie in één decreet van diverse regelgeving die tot hiertoe in zowel het decreet betreffende het natuurbehoud als het Bosdecreet te vinden waren. Voorts komen er minder en eenvoudiger administratieve procedures. Een planmatige en meer specifieke aanpak is bovendien kostenbesparend. De focus blijft liggen op samenwerking en de effectieve resultaten op het terrein. In een schematisch overzicht toont de minister de huidige versnippering waarmee dit ontwerp van decreet komaf wil maken.

1.2. Uitvoering en opvolging

Na de goedkeuring van het ontwerp van decreet zijn een aantal uitvoeringsbesluiten nodig, met name over de beheerplannen en de erkenning van reservaten, de criteria duurzaam natuurbeheer en de subsidies.

Als toekomstige tweede fase ziet de minister een doorgedreven integratie van de decreten betreffende het natuurbehoud en het Bosdecreet tot één decreet, met name voor de aspecten vergunningenbeleid, voorkooprecht en technisch beheer van openbare domeinen.

1.3. Geïntegreerd beheer van de natuur

Het geïntegreerde natuurbeheer is gericht op het behoud van de biodiversiteit: het natuurlijke kapitaal dat op zijn beurt als ecosysteemdienst ten goede komt aan mens, milieu en economie.

Een beheerder krijgt de keuze uit vier ambitieniveaus:

- 1° behoud van de aanwezige natuurkwaliteit;
- 2° ijveren voor een hogere natuurkwaliteit;
- 3° een natuurstreefbeeld;
- 4° een reservaat, dat aan het streefbeeld duurzaamheid toevoegt, met daaraan criteria van tijd en grootte gekoppeld.

Het beheer komt terecht in één type beheerplan dat niet verplicht is en een looptijd van 24 jaar krijgt. Verschillende terreintypes – bijvoorbeeld bos, open ecotopen, park – kunnen samen in één natuurbeheerplan, maar één beheerplan per terreintype is net zo goed mogelijk. Een soortgelijke regel geldt voor eigendom: verschillende eigenaars, zelfs uit onderscheiden categorieën zoals openbare en privé-eigenaars, kunnen samen in één beheerplan, maar ook dat is niet verplicht. En voor de ambitieniveaus geldt eveneens dezelfde stelregel.

De doelen worden vastgelegd voor 24 jaar. Wie zich ertoe engageert, krijgt na goedkeuring van het beheerplan vrijstelling van vergunningsplichten uit het Bosdecreet en het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en – zij het beperkter – van vergunningsplichten uit de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

Een hoger ambitieniveau impliceert hogere subsidies. Voor openbare eigenaars is wel minimaal type twee vereist als ambitieniveau, evenals voor privé-eigenaars in VEN-gebied en speciale beschermingszones. Een beheerplan is alleen verplicht voor het ANB, voor openbare eigenaars in functie van de realisatie van de IHD's en in functie van beheersubsidies of de reservaatoptie (aankoopsubsidie).

1.4. Toegankelijkheid

Het ontwerp van decreet introduceert naast een werkinstrument ook een verbintenis. Een belangrijke bepaling regelt de toegankelijkheid. Principieel toegankelijk voor voetgangers zijn de terreinen van openbare eigenaars plus met aankoopsubsidies verworven terreinen. Bij beheerplan type twee, drie en vier is er een minimale toegankelijkheid vereist in een specifieke toegankelijkheidsregeling.

1.5. Natuurbeheerplan

Vervolgens gaat de minister nader in op het natuurbeheerplan, dat in vijf fasen tot stand komt:

- 1° de verkenningsnota biedt gelegenheid tot informeel overleg, de voorstelling van een visie op hoofdlijnen, vertrouwensopbouw en inventarisatie;
- 2° het inventarisatierapport zal enkel de elementen bevatten die strikt noodzakelijk zijn met het oog op de visieontwikkeling, de afbakening van de doelstellingen en resultaten en de opvolging daarvan;
- 3° het streefbeeld zal de visie uit de verkenningsfase uitdiepen op basis van de resultaten van de inventarisatie;

- 4° beheermaatregelen leggen dit streefbeeld vast in concrete doelen en acties;
- 5° de opvolging houdt in dat de uitvoering wordt geëvalueerd op basis van behaalde tussenresultaten, waarna mogelijk wordt bijgestuurd. In dat kader draagt de monitoring bij aan de opvolging van de IHD.

Minister Schauvliege herhaalt dat het ontwerp van decreet duidelijkheid, maatwerk en inspraak nastreeft.

Het natuurbeheerplan verschilt met de huidige beheerplannen door zijn hogere transparantie, de consultatie vooraf, het maatwerk, de vereenvoudiging, de resultaatgerichtheid en de snellere bijsturing na een zesjaarlijkse evaluatie.

Het beheerplan vormt een verbintenis, ook voor de opeenvolgende eigenaars. Het kan worden opgeheven door het ANB, indien het niet wordt nageleefd of indien de eigenaar erom vraagt. In dat geval worden de subsidies stopgezet en zelfs teruggevorderd.

De minister kondigt aan dat een uitvoeringsbesluit de opmaak en de beoordeling van de beheerplannen en de erkenning als reservaat verder zal regelen. De vier hierboven beschreven types worden beoordeeld op basis van de criteria zorgplicht, duurzaam natuurbeheer, de vooropgestelde streefbeelden en de behaalde resultaten.

1.6. Reservaten

Aan het hoogste ambitieniveau, de reservaten, worden de volgende voorwaarden opgelegd:

- erfdiensbaarheden van algemeen nut;
- een engagement om bij afloop van het huidige beheerplan een nieuw in te dienen.

Het toetsingskader zal afhangen van de schaal en omvang van het reservaat. Dit niveau is maar in beperkte mate mogelijk in agrarisch en landschappelijk waardevol agrarisch gebied, bijvoorbeeld als de gronden weinig geschikt zijn voor landbouwgebruik of als de reservaatfunctie de agrarische structuur niet aantast.

Het is aan de minister om te beslissen over de erkenning, uitbreiding en opheffing van een reservaat, en om te oordelen over beroepen tegen beslissingen van het ANB.

1.7. Financiering

De minister wijst erop dat ook de financiering een hervorming zal ondergaan, waarbij de focus op de realisaties komt te liggen. Vereisten zijn, waar van toepassing:

- de opmaak van een natuurbeheerplan;
- de uitvoering van de beheermaatregelen;
- de realisatie van een natuurstreefbeeld en de opvolging van die doelstellingen;
- de aankoop van gronden nodig voor de realisatie van de natuurstreefbeelden of een natuurreservaat (enkel voor type vier);
- de openstelling van een natuurterrein waarvoor een natuurbeheerplan werd opge maakt;
- de aanleg van de infrastructuurwerken om de openstelling mogelijk te maken.

De minister toont de commissie een visuele presentatie van de verschillende financieringsvoorwaarden per ambitieniveau. Ze deelt mee dat de Vlaamse en federale overheid overleg plegen over fiscale stimuli.

1.8. Overgangsbepalingen

Als overgangsmaatregel blijft de erkenning van de huidige reservaten behouden. De lopende beheerplannen worden geëvalueerd en eventueel bijgestuurd binnen zes jaar na de goedkeuring van het ontwerp van decreet. In afwachting blijven nog maatregelen op het terrein mogelijk.

De uitbreidingsperimeter buiten de speciale beschermingszones ondergaat binnen de drie jaar een evaluatie en herafbakening. Binnen de SBZ geldt datzelfde bij groene bestemmingen. Indien er een zoekzone is bepaald, geldt dit voor alle bestemmingen binnen die zoekzone. De bestaande toegankelijkheidsregelingen, natuurrichtplannen en erkende terreinbeherende verenigingen blijven behouden. De nieuwe werkwijze wordt van kracht als de besluiten over beheerplannen, criteria en financiering zijn goedgekeurd.

1.9. Instandhouding

Minister Schauvliege beoogt een planmatige aanpak van de instandhouding gebaseerd op:

- Natura 2000 voor heel Vlaanderen;
- het managementplan daarvan in SBZ;
- het soortbeschermingsprogramma en het managementplan buiten SBZ, met instandhoudingsdoelstellingen of gebiedsgerichte doelstellingen inzake natuurbehoud.

Principes van deze planmatige aanpak zijn:

- doelgerichte taakstelling;
- participatie en overleg;
- cyclische benadering, inclusief rapportering;
- volledigheid;
- budgettaire haalbaarheid.

De minister toont de cyclische benadering in een schema. De vier cycli zijn:

- het Vlaamse Natura 2000-programma met de 2020-doelen en prioriteiten;
- het managementplan voor SBZ, met de realisaties, beheersmatige acties en zoekzones;
- het beheerplan van een terrein, met allocatie, maatregelen en planning;
- het actieplan milieudruk, eveneens met allocatie, maatregelen en planning.

1.10. Natura 2000-programma

Natura 2000 is een programma voor graduele realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen, waarbij achteruitgang en verstoring moeten worden vermeden en waar nodig een halt toegeroepen. 1 januari 2019 geldt als termijn voor de taakstelling buiten SBZ. Het Natura 2000-programma vermeldt de nodige acties, de actoren die daaraan bijdragen en het budget, waaronder ook dat voor flankerend beleid. Het krijgt zijn weerslag in de managementplannen Natura 2000, de beleidsevaluatie, de Vlaamse begroting en de rapportering aan de Europese Commissie.

Het programma wordt voorbereid door het ANB en een werkgroep. Het overleg vindt plaats in een Vlaamse stuurgroep, die als taken heeft de voortgang te bewaken, te adviseren over de managementplannen Natura 2000 en aanbevelingen te formuleren over problemen met betrekking tot het beleid. De groep is samengesteld uit het ANB, INBO, VLM, VMM, Minaraad, VVP, VVSG en de betrokken administraties. De goedkeuring komt toe aan de Vlaamse Regering, aan wie de stuurgroep minstens tweejaarlijks rapporteert met de focus op het natuurbudget en de impact op andere natuur, maar ook over de sociaaleconomische impact.

De herziening gebeurt zesjaarlijks op basis van realisaties en de eventuele wijziging van de IHD.

1.11. Managementplan Natura 2000

Het managementplan Natura 2000 is eveneens gericht op de graduele realisatie van de IHD, per speciale beschermingszone, en op het vermijden of stoppen van achteruitgang en verstoring. Het bevat de taakstelling, de acties, de zoekzones en actiegebieden. Er mag geen betekenisvolle achteruitgang van vegetaties en soorten van regionaal belang plaatsvinden.

Het managementplan krijgt weerslag in beheerplannen, beheerovereenkomsten, subsidies, verwerving, maar ook in het kader van het passief beleid: de passende beoordeling naar aanleiding van een vergunningsaanvraag.

Ook hier gebeurt de voorbereiding door het agentschap en de werkgroep. Het overleg, dat op Vlaams niveau plaatsvindt in de Vlaamse stuurgroep en op lokaal niveau in een overlegplatform, bewaakt de voortgang, initieert acties en volgt ze op. Dat platform betreft de overheden en sectoren die acties opnemen. De goedkeuring van het plan is aan de Vlaamse Regering of de gemachtigde. De rapportage gebeurt tweejaarlijks op grond van de taakstelling. De herziening vindt zesjaarlijks plaats op basis van realisaties, de eventuele wijziging van IHD en het programma Natura 2000.

Het ontwerp van decreet verankert het principe dat de sterkste schouders de zwaarste lasten torsen. De verplichting tot uitvoering van instandhoudingsmaatregelen blijft behouden, maar nu concreter en duidelijker. De centrale rol zal toekomen aan de administratieve overheden en de beheerders die aankoopsubsidies krijgen. Bij de verwerving door het ANB en de terreinbeherende verenigingen worden de percentages van de aankoop in functie van de IHD vastgelegd. De minister vermeldt 85 percent (administratieve overheden), respectievelijk 75 percent (voor beheerders die aankoopsubsidie krijgen) op jaarbasis gericht op IHD en 25 percent buiten SBZ voor verenigingen, maar niet op percelen in beroepslandbouwgebruik

1.12. Witboek

Tot slot situeert de minister het ontwerp van decreet in doorbraak 64 uit het witboek Interne Staatshervorming: bosgroepen en regionale landschappen worden een bevoegdheid van de provincies, maar de huidige opdracht blijft behouden.

Het ontwerp van decreet levert een belangrijke stap naar administratieve vereenvoudiging in functie van een betere natuurkwaliteit in Vlaanderen, besluit minister Schauvliege.

2. Algemene bespreking

De heer *Dirk Peeters* stelt dat Groen op zich absoluut geen bezwaar heeft tegen een integratie van bos- en natuurbeheerplannen, noch tegen een openstelling van subsidiemogelijkheden voor privépartners. Die laatste mogelijkheid bestond trouwens al en het lijkt geen twijfel dat privé-eigenaars een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan het toekomstige natuurbeleid.

Maar in het Vlaamse Gewest bestrijkt de natuur amper 7 percent van de totale oppervlakte. Niet alleen is dat het laagste natuuraandeel van heel Europa, bovendien is het met die natuur doorgaans slecht gesteld. Dat illustreren onder andere de INBO-rapporten betreffende agrobiodiversiteit en de kustpolders.

Aanleiding van het voorliggende ontwerp van decreet is de vraag of we met minder middelen meer kunnen verwezenlijken. Groen gelooft van niet. Ook de Inspectie van Financiën had haar bedenkingen. Garantie op verbetering biedt het ontwerp van decreet niet:

- het verruimt de opdracht zonder extra middelen toe te kennen;
- het doet een verkoop van overheidspatrimonium vrezen;
- het schept risico op gebrekkig beheer door onder andere de overheid zelf;
- de tijdshorizon dreigt weer niet te worden gehaald.

Een nieuw decreet zou vooruitgang en beterschap moeten opleveren en achterstanden moeten helpen wegwerken. Het voorliggende ontwerp van decreet zal daar volgens de heer Peeters niet voor zorgen. Integendeel, zelfs een standstill zal niet haalbaar blijken. De natuur, ons gemeenschappelijke goed, zal erop achteruitgaan, en met de natuur wij allemaal.

Het ontwerp van decreet laat de kans liggen om eindelijk een algemene biodiversiteitsagenda waar te maken. Die agenda zou gericht zijn op een forse verbetering van de basisnatuurkwaliteit. In dat verband denkt Groen onder andere aan aspecten als natuur buiten de groengebieden (bermen, oevers en overheidsgronden), de waterkwaliteit, de programmatische aanpak van stikstof, de tijdelijke natuur en de bijensterfte.

Evenmin sluit het decreet aan bij het IVON. Zowel het Vlaams regeerakkoord als de beleidsnota Leefmilieu en Natuur van minister Schauvliege maken gewag van de realisatie van 150.000 hectare natuurverweving- en verbindingengebieden, maar de eigenlijke realisatie in de voorbije regeerperiode bedraagt slechts 4000 hectare.

Voorts mist het ontwerp van decreet de kans op aansluiting bij PDPO III, de opdracht om te voorzien in een gezonder en mooier buitengebied en een betere agrobiodiversiteit. De scheiding tussen natuur en landbouw hypothekeert de creatie van bruto meerwaarde op het platteland. Deze regering staat volgens het lid voor allerlei vormen van integratie: milieu- en bouwvergunning met de omgevingsvergunning, bos- en natuurbeheerplan en MER en RUP. Maar tussen landbouw en natuur institutionaliseert ze een scheiding, met alle gevolgen van dien voor het ruime buitengebied. In dit verband verwijst de heer Peeters naar de poldergraslanden, de gebiedsbenadering voor de agrobiodiversiteit en de programmatische aanpak van stikstof, die maar in goede voornemens blijft steken en op weg is om het volgende dossier te worden waarover Europa Vlaanderen op de vingers tikt.

Ten slotte signaleert de spreker een aantal onduidelijkheden in het ontwerp van decreet, met betrekking tot:

- de toegankelijkheid die op verzet van privé-eigenaars stuit;
- het te lage beheerniveau voor de gronden die het ANB beheert, en de reden daarachter;
- het beheer door de overheid op haar eigen gronden;
- het gebrek aan versnelling en versoepeling, waarbij door de bijkomende procedures zelfs sprake is van het tegendeel;
- het gebrek aan financiële middelen voor de uitvoering van het ontwerp van decreet, volgens het lid voor de zoveelste keer deze legislatuur.

Groen kan het voorliggende ontwerp van decreet dan ook moeilijk goedkeuren. De heer Peeters kondigt zes amendementen van zijn fractie aan. Vier daarvan geven gevolg aan het advies van de Minaraad en de SALV. De twee andere zijn geïnspireerd op de conceptnota 'Plan van aanpak ruimtelijk bedreigde bossen', die de Vlaamse Regering op 31 januari 2014 goedkeurde. Het lid had ook amendementen van de meerderheidsfracties verwacht, aangezien die werden aangekondigd in diezelfde conceptnota.

De heer *Bart Martens* ziet in het ontwerp van decreet een belangrijke opstap naar een meer planmatig natuurbeleid, vooral voor het aspect instandhouding via Natura 2000 en de managementprogramma's. Vrijwillige inspanningen blijven mogelijk, maar waar nodig zullen er ook bindende bepalingen zijn. De sp.a verwacht dat het natuurbeleid hierdoor in de toekomst een meer programmatisch en planmatig karakter zal krijgen. Bottom-up-initiatieven van terreinbeherende verenigingen en lokale besturen blijven natuurlijk welkom en krijgen nog steeds alle kansen.

Dat ook andere actoren de middelen krijgen om aan natuurbehoud te doen, vindt de sp.a prima op voorwaarde van de duidelijke verbintenis dat ze met die middelen ook hetzelfde resultaat halen als de klassieke terreinbeherende verenigingen. Door deze verruiming kunnen bovendien juridische problemen worden voorkomen, aangezien de Europese Commissie de huidige Vlaamse middelenverstrekking voor natuurbehoud als onrechtmatige staatssteun zou kunnen beschouwen. Hopelijk zullen de betreffende claims door de goedkeuring van dit ontwerp van decreet vervallen, komen er in de toekomst geen nieuwe rechtsgangen, en blijven de terreinbeherende verenigingen op die manier gevrijwaard van schadeclaims. Het lid verwijst daarbij naar de schade-eisen in Nederland.

De heer Martens betwist de stelling van de heer Peeters dat het voorliggende ontwerp van decreet zelfs de standstill in het gedrang brengt. Het ontwerp van decreet heeft de formulering in het bestaande Natuurdecreet over het standstillbeginsel juist versterkt. Met name artikel 75 breidt het beginsel uit met het vermijden van achteruitgang na de afloop van een beheerplan. Bovendien introduceert het ontwerp van decreet een programmatische aanpak om milieudrukken die de instandhouding van Europese en andere natuurbeschermingswaarden bedreigen te verminderen. Een eerste voorbeeld is de programmatische aanpak van stikstof. De ervaring met de Natuurrapporten Vlaanderen heeft geleerd dat kwetsbare biotopen aan te veel verzuring blootstaan. Het ontwerp van decreet zorgt er met zijn programmatische en gebiedsgerichte aanpak voor dat de kwetsbare natuur beter in stand kan worden gehouden door de milieudruk te verminderen. Vroeger waren natuur en milieuhygiëne vaak gescheiden sectoren.

Het natuurbeleid zal niet meer afhankelijk zijn van de mate waarin verenigingen op het terrein de kansen aangrijpen, maar worden gestuurd in functie van de doelstellingen, waaronder degene die Europa oplegt.

Het voorliggende ontwerp van decreet is niet los te zien van het vastleggen van de IHD's. De gewestelijke IHD's liggen al vast, maar daarnaast moet nu werk worden gemaakt van deze doelstellingen in habitat- en vogelrichtlijngebieden. De heer Martens vraagt de minister of deze IHD's op korte termijn kunnen worden verwacht. Hij hoopt dat de Vlaamse Regering ze nog voor de plenaire behandeling van het ontwerp van decreet goedkeurt, opdat ze bij Europa kunnen worden aangemeld. Het Vlaamse Gewest is al laat wat dat betreft. Voor de habitatrichtlijn moesten die IHD's al voor het einde van 2010 worden opgesteld. Als de instandhoudingsdoelstellingen zijn goedgekeurd, zal duidelijk zijn hoe de programmatische aanpak van milieudruk kan worden aangevat en welke beheermaatregelen nog aangewezen zijn.

De heer Martens beaamt de opmerking van de heer Peeters over de middelen voor de uitvoering van het natuurbeleid, maar voegt toe dat die middelen in deze regeerperiode ook weer niet zijn verminderd. Met het oog op de Europese doelstellingen is in de toekomst wellicht meer nodig. Maar financiële claims leggen in sectordecreten is niet haalbaar. Daarom rekent de heer Martens op de wijsheid van de volgende regering om in functie van de IHD's, de managementplannen, Natura 2000 enzovoort de nodige middelen uit te trekken.

Naast het feit dat het grondeigenaars de kans biedt om mee te werken aan natuurbeheer, heeft het ontwerp van decreet de verdienste dat het ook andere overheden daartoe responsabiliseert, via het principe dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Heel wat Vlaamse agentschappen bezitten en beheren nogal wat domeinen en terreinen, zoals het Agentschap Wegen en Verkeer en Waterwegen en Zeekanaal NV. Ook zij zullen aan het natuurbeleid moeten bijdragen. In die zin hoeven niet alle middelen voor natuurbehoud uit de natuurbegroting te komen, besluit de heer Martens.

De heer *Wilfried Vandaele* stelt dat voor N-VA dit ontwerp van decreet een stap in de goede richting is. Net als de heer Martens is hij tevreden dat het ontwerp van decreet natuurverenigingen voor schadeclaims behoedt en dat het privé-eigenaars de kans biedt om een rol te spelen in het natuurbeheer.

Aan de heer Peeters geeft het commissielid mee dat het voorliggende ontwerp van decreet een kader is om een meer programmatische en planmatige aanpak te ontwikkelen die zich richt op concrete doelstellingen, zoals de PAS en de IHD's van Natura 2000. Uiteraard moet dat kader nog concrete invulling krijgen, maar daarvoor is als eerste stap de goedkeuring van het kader zelf nodig.

Mevrouw *Tinne Rombouts* drukt de tevredenheid van CD&V uit over de meerwaarde die voortvloeit uit de vereenvoudiging die het ontwerp van decreet doorvoert. Die vereenvoudiging komt tot uiting in de introductie van één type beheerplan en één statuut voor natuurterreinen.

Gelijke vergoedingen voor gelijke inspanningen is in deze context een lovenswaardige innovatie, waardoor privé-initiatiefnemers gelijkaardige steun kunnen krijgen als terrein-beherende verenigingen als ze aan dezelfde voorwaarden voldoen. Dat kan het draagvlak voor natuurbeleid alleen maar vergroten en meer mensen engageren in dit beleid.

Ten slotte prijst mevrouw Rombouts de introductie via dit ontwerp van decreet van het principe dat de sterkste schouders de zwaarste lasten torsen. Dat is een goede anticipatie op de grote toekomstige uitdagingen van het natuurbeleid en geeft met snelle ingang de richting aan die moet worden gevolgd om de doelstellingen te halen.

3. Artikelsgewijze bespreking

De amendementen zijn gepubliceerd in *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2424/2.

Artikelen 1 tot en met 18

Deze artikelen worden aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Bij wijze van technische correctie worden in artikel 2, 5°, in de voorgestelde tekst van 65° de woorden “te beschermde soorten” vervangen door de woorden “te beschermen soorten”.

Artikel 19

Amendement nr. 1 van de heren Dirk Peeters en Hermes Sanctorum strekt ertoe in artikel 19 in de voorgestelde tekst van artikel 16bis, §2, van het Natuurdecreet het eerste lid te vervangen door wat volgt:

“Voor alle natuurdomeinen stelt het agentschap binnen de vier jaar na inwerkingtreding van dit decreet een natuurbeheerplan op.”.

De heer *Dirk Peeters* verwijst naar het advies van de Minaraad en de SALV. De indieners willen een hoger ambitieniveau voor de natuurdomeinen die het ANB beheert. Als bevoegd agentschap heeft het ANB een voorbeeldrol. Mede daarom vinden de indieners het geoorloofd om binnen een afzienbare termijn van vier jaar resultaten op het terrein op te leggen.

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Artikel 20

Amendement nr. 2 van de heren *Dirk Peeters* en *Hermes Sanctorum* strekt ertoe in artikel 20 in de voorgestelde tekst van artikel 16ter, §2, van het Natuurdecreet het eerste lid te vervangen door wat volgt:

“De private terreinen waarvoor een natuurbeheerplan wordt opgemaakt, die geheel of gedeeltelijk liggen in het VEN of in een speciale beschermingszone in het Vlaamse Gewest, moeten ten minste aan de voorwaarden voor type twee voldoen. In het geval, vermeld in artikel 16septies, tweede lid, wordt er daarbij maximaal naar gestreefd om te voldoen aan de voorwaarden voor type drie of type vier.

De beheerplannen voor de natuurdomeinen alsook voor de openbare terreinen waarvoor een natuurbeheerplan wordt opgemaakt, moeten voldoen aan de voorwaarden voor type drie of type vier. Van deze bepalingen kan gemotiveerd afgeweken worden voor speelbossen en parkgebieden.”.

De heer *Dirk Peeters* licht toe dat ook dit amendement, overeenkomstig het advies van de Minaraad en de SALV, tot doel heeft het ambitieniveau te verhogen voor natuurdomeinen die het ANB beheert. Ook hier is de voorbeeldfunctie van het ANB een argument. Bovendien mag tegenover de verwerving van gronden met belastinggeld wel de verwachting staan dat deze gronden goed worden beheerd.

Amendement nr. 2 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Artikelen 21 tot en met 26

Deze artikelen worden aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 27

Amendement nr. 3 van de heren *Dirk Peeters* en *Hermes Sanctorum* strekt ertoe in artikel 27 in de voorgestelde tekst van artikel 16decies, §2, het eerste lid te vervangen door wat volgt:

“In gevallen van overmacht waardoor de beheerder definitief in de onmogelijkheid verkeert om het beheerplan uit te voeren, kan de beheerder van een terrein het agentschap verzoeken om het natuurbeheerplan op te heffen.”.

De heer Dirk Peeters legt uit dat het amendement het invoeren van overmacht om uit een natuurbeheerplan te stappen, strenger beperkt. De voorliggende tekst van het ontwerp van decreet is op dat vlak te vrijblijvend, zeker gezien de gevolgen, waaronder de overname van het beheer door het ANB. Dergelijke stopzettingen kunnen alleen mits geconcludeerde redenen worden geaccepteerd.

Amendement nr. 4 van dezelfde indieners strekt ertoe aan de voorgestelde tekst van artikel 16decies een paragraaf 5 toe te voegen, die luidt als volgt:

“§5. De Vlaamse Regering bepaalt nadere regels over de wijze waarop een beheerder kan aantonen op een deskundige manier aan natuurbeheer te kunnen doen. De Vlaamse Regering houdt hiermee rekening bij het bepalen van de regels inzake natuurbeheerplannen, erkenningen en subsidies.”.

De heer Dirk Peeters verwijst naar punt 37 uit het advies van de Minaraad en de SALV. De bij amendement voorgestelde paragraaf geeft de Vlaamse Regering de opdracht om nadere regels te bepalen over de wijze waarop een beheerder aantoont dat hij natuur deskundig beheert. Volgens de raden is het effect van dergelijke certificering driedig:

- gecertificeerde beheerders tonen aan dat ze natuur beheren in functie van de realisatie van de gestelde doelen en daartoe de nodige competenties hebben;
- de administratieve last voor overheid en beheerders gaat omlaag;
- er ontstaat een impuls voor kwaliteitszorg en voortdurende verbetering bij de beheerders.

Certificering kan op die manier een reële bijdrage leveren op het vlak van vereenvoudiging, versnelling en kwaliteitsverbetering, besluit de heer Peeters.

Amendementen nr. 3 en 4 worden verworpen met 8 stemmen tegen 1.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Artikelen 28 tot en met 74

Deze artikelen worden aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 74/1 (nieuw)

Amendement nr. 5 van de heren Dirk Peeters en Hermes Sanctorum strekt ertoe aan hoofdstuk 3, afdeling 1, een nieuw artikel 74/1 toe te voegen. Het voorgestelde artikel voegt een punt 4° toe aan artikel 90bis, §4, eerste lid, van het Bosdecreet, dat luidt als volgt:

“4° ontbossingen groter dan 3 hectare kunnen uitsluitend gecompenseerd worden door een herbebossing in natura.”.

De heer Dirk Peeters legt uit dat de indieners hun amendement hebben geïnspireerd op de conceptnota ‘Plan van aanpak ruimtelijk bedreigde bossen’ van de Vlaamse Regering (punt 4.2.1). Het amendement versterkt de bescherming van ruimtelijk bedreigde bossen met de bijkomende grendel dat voor dergelijke ontbossingen niet langer financiële compensaties mogelijk zijn, en garandeert tegelijk een snellere en qua oppervlakte gelijkwaardige compensatie. Dat laatste garandeert het Boscompensatiefonds niet altijd.

Amendement nr. 5 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1.

Artikel 74/2 (nieuw)

Amendement nr. 6 van dezelfde indieners strekt ertoe in hoofdstuk 3 een nieuwe afdeling 1/1, die bestaat uit een nieuw artikel 74/2, in te voegen. Het voorgestelde artikel wijzigt artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing. Er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De bosbehoudsbijdrage van 1,98 euro volgt de evolutie van de index van de consumptieprijzen van het Rijk als vermeld in artikel 518 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen. De vergoeding wordt jaarlijks aangepast aan het in artikel 518 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 2001 bedoelde indexcijfer.”.

De heer Dirk Peeters licht toe dat het amendement de bosbehoudsbijdrage aan de index van de consumptieprijzen koppelt. De wijziging is ingegeven door punt 4.1.3 van de conceptnota. De conceptnota voorziet in de verstrenging en verhoging van de boscompensatiefactor. Ook in dit geval is sprake van een extra grendel, die erop neerkomt dat de financiële compensatie voor ontbossingen stijgt.

Amendement nr. 6 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1.

Artikelen 75 tot en met 106

Deze artikelen worden aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

4. Eindstemming

Het ontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos wordt aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Bart MARTENS,
voorzitter

Dirk PEETERS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
IHD	instandhoudingsdoelstelling
INBO	Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
IVON	integraal verwevings- en ondersteunend netwerk
MER	milieueffectrapport
Minaraad	Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
PAS	programmatische aanpak stikstof
PDPO	Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling
RUP	ruimtelijk uitvoeringsplan
SALV	Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij
SBZ	speciale beschermingszone
VEN	Vlaams Ecologisch Netwerk
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VMM	Vlaamse Milieumaatschappij
VVP	Vereniging van de Vlaamse Provincies
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten